

givet fri, hvad der uvægerligt vil forøge denne, og det er det, der er saa nødvendigt i de brændselsfattige Tider, vi lever i.

Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse uforandret.

Hauge: Jeg skal ikke modsætte mig, at dette Forslag, der er tilstillet os fra det andet høje Ting, bliver vedtaget, men jeg anser det for at være betydningsløst. Hvis det var blevet vedtaget for 2—3 Maaneder siden, kunde det have haft nogen Betydning, men nu har det praktisk talt ingen Betydning: Saaledes som Forslaget nu foreligger her i Tinget, er det et Forsøg paa at rette ved en begaaet Fejl, men selv om man nu gør Forsøget, er det jo ikke ensbetydende med, at Fejlen bliver rettet, og det er min Overbevisning, at den ikke bliver rettet efter det Forslag, her foreligger; Tiden er forpasset. Lovforslaget blev forelagt i det andet høje Ting allerede den 17. Marts, det kom til første Behandling den 25. Marts, og ved denne Behandling afviste Venstre Forslaget om, at man efter Loven skulde kunne paabyde en Ejer eller Bruger af en Mose at udnytte denne. Det blev anbefalet af det konservative Folkepartis Ordfører, Hr. Bruun, men Venstre afviste det, Partiet ansaa et saadant Paabud for aldeles unødvendigt. Først den 11. Juni blev der afgivet en Betænkning, og den 18. Juni, altsaa over 3 Maaneder efter, at Forslaget var blevet forelagt i Landstinget, blev det vedtaget. Nu forelægger den højtærede Indenrigsminister det her med den Motivering, at det dog formentlig ikke kan gøre nogen Skade, og Venstres Ordfører indledede sine svævende Bemærkninger med den samme Udtalelse, at forhaabentlig vilde Lovforslaget ikke gøre nogen Skade. Ogsaa jeg vil udtale Haabet om, at det ikke maa gøre nogen Skade, men det kan saamænd heller ingen Nytte gøre, og det kan man forvisse sig om ved nærmere at tænke over, hvad Forslaget skal anvendes til. Den eneste Mulighed for Nytte er den, at der skulde foreligge nogle Andragender om Ekspropriation, og at det var muligt, endnu inden Tørveproduktionen var sluttet, at faa saadanne Ekspropriationer foretaget og faa Arbejdet paa de paagældende Arealer etableret. Men der kan da kun være Tale om ganske enkelte ekstraordinære Tilfælde, i Almindelighed vil dette Forslag ingen som helst Betydning have for Tørvfabrikationen.

Der staar i Forslaget, saaledes som det nu er formet i Landstinget, at efter at man har paabudt Udnyttelsen af Mosen,

kan vedkommende Ejer eller Bruger af Mosen forlange, at det Brændselmateriale, han fremskaffer, skal overtages af Staten til Dagspris. Maa jeg spørge den højtærede Indenrigsminister, hvad Dagspris er for noget. Der er højst forskellige Priser i de forskellige Dele af Landet, højst forskellige Priser paa Sjælland og i Jylland, og der er ogsaa højst forskellige Priser indenfor de forskellige Landsdele, saa det vil være overmaade vanskeligt at sige, hvad Dagsprisen er. Men dette Ord Dagspris er vel nok sat ind som Surrogat for Maksimalpris. Jeg tror, man skulde lade være at lovgive paa den Maade, som her er foreslaaet, det fører nemlig ingenting til, det kan kun føre til Uretfærdigheder og til Vilkaarligheder baade overfor den, hos hvem man fastsætter Prisen, og overfor den, som skal betale den. Men nu foreligger Lovforslaget altsaa, og hvis man gik imod det paa nærværende Tidspunkt, vilde man eventuelt fra Regeringspartiernes Side kunne paaberaabe sig, at hvis det Forslag var blevet vedtaget, kunde megen Skade være undgaaet. Jeg skal derfor ikke modsætte mig, at Forslaget bliver vedtaget, men jeg gør det med den Begrundelse — for Resten med samme Begrundelse som den højtærede Indenrigsminister —, at det formentlig ingen Skade kan gøre — af større Omfang, vil jeg føje til.

Jeg vil derefter gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Herning (Westergaard). Han brugte en Mængde Ord og fremsatte en Bunke Paastande, men det var heller ikke andet end Ord og Paastande, Realiteter var der ikke nogen af. Hvis Ord og Paastande kunde gøre det alene, er der ingen Tvivl om, at saa vilde Folk faa meget at brænde til Vinter. Jeg tror nu ikke, det ærede Medlems Ord og Paastande vil varme synderligt i Kakkelovnen til Vinter, men om de vil varme Hjerterne ved Herning, skal jeg ikke udtale mig om. For øvrigt var det ogsaa det ærede Medlems Opfattelse, at Lovforslaget var betydningsløst i den Skikkelse, hvori det nu foreligger. Deri har han Ret, det stemmer med, hvad jeg har sagt. Derefter gjorde det ærede Medlem nogle Bemærkninger om, at Tørvepriserne ikke var for høje, og han fremførte Priserne, saaledes som de var fremsatte af de Fabrikationsforeninger, som findes dels i Jylland, dels paa Øerne. Nu undrer det mig noget, at det ærede Medlem her kan staa og sige, at Tørvepriserne ikke er for høje, eftersom Forholdet er det, at de er meget højere end de for det sidste Aar gældende Priser.